

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
2014-0000489812

Bijlage(n)
Lijst

Datum 29 oktober 2014
Betreft Beslissing op uw Wob-verzoek

Geachte

Bij brief van 18 augustus 2014 hebt u in het kader van de consultatie via Internet op het voorontwerp van het wetsvoorstel Wijziging van de Wet openbaarheid van bestuur in verband met maatregelen ter voorkoming van misbruik, via de website www.internetconsultatie.nl een reactie op dit wetsvoorstel gegeven. Uw reactie bleek tevens een verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna ook: Wob) te bevatten.

Nadat de medewerkers van de digitale postbus internetconsultatie.nl u erop hadden geattendeerd dat Wob-verzoeken uitsluitend kunnen worden ingediend bij een bestuursorgaan en dat de digitale postbus internetconsultatie.nl dat niet is, hebt u een afschrift van uw reactie van 18 augustus 2014 naar mijn ministerie gestuurd. Dat afschrift is op 4 september 2014 ontvangen.

Op pagina 3 van uw brief van 18 augustus 2014 verzoekt u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur om "een overzicht dan wel een rapport dat de urgentie van een zo drastische reparatie van de Wob beargumenteert".

In het bijzonder gaat het u daarbij om de volgende informatie:

- "• Het aantal binnen gekomen Wob-verzoeken en de daarvoor gemaakte kosten
  - Het aantal dwangsommen, met het betaald bedrag
  - Het aantal Wob-verzoeken en dwangsommen met dubieus karakter en hun bedragen
  - Het aantal Wob-verzoeken die zonder dwangsom de gestelde perioden zijn overschrijden
  - Het aantal aangiftes, vervolgingen en uitspraken in het kader van fraude door middel van dubieuze Wob-verzoeken
  - Hoe dubieuze verzoeken objectief herkend kunnen worden en 'wie' dit bepaald".

Uw verzoek, zo schrijft u, betreft "de volledige periode dat de Wet openbaarheid van bestuur van kracht is, in acht genomen mogelijke trendontwikkelingen per jaar".

Ten slotte vraagt u om "de ethische afweging met betrekken tot relevantie en een onafhankelijk advies met betrekking tot (en alle reacties binnen) deze consultatie en haar verloop tot wetsvoorstel".

Datum

29 oktober 2014

Kenmerk

2014-0000489812

Bij brief van 11 september 2014 is de ontvangst van uw verzoek aan u bevestigd.

Bij brief van 29 september 2014 heb ik de termijn om op uw verzoek te beslissen met vier weken verlengd.

In reactie op uw verzoek bericht ik u als volgt.

Gebleken is dat u uw Wob-verzoek ook hebt ingediend bij het ministerie van Veiligheid en Justitie en bij het Openbaar Ministerie. U hebt daarbij vermeld dat de beantwoording van uw verzoek in samenwerking kan worden gedaan omdat "meervoudige beantwoording van dit Wob-verzoek overbodig is".

Voor informatie die specifiek betrekking heeft op het ministerie van Veiligheid en Justitie en op het Openbaar Ministerie verwijs ik u naar de afzonderlijke besluiten van de minister van Veiligheid en Justitie. Voor het overige is dit besluit het antwoord op uw verzoek dat u bij mijn ministerie, het ministerie van Veiligheid en Justitie en bij het Openbaar Ministerie hebt ingediend.

Ingevolge artikel 3, eerste lid, van de Wob kan een ieder een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame dienst instelling of bedrijf. Een dergelijk verzoek wordt ingewilligd met inachtneming van de uitzonderingsgronden en beperkingen die zijn opgenomen in de artikelen 10 en 11 van de Wob.

De Wob heeft uitsluitend betrekking op informatie die is neergelegd in documenten. Bestaan desbetreffende documenten niet, niet meer of nog niet, dan kunnen deze dus ook niet openbaar worden gemaakt. Verder kent de Wob geen verplichting om gegevens te verzamelen of te vervaardigen die niet al in bestaande documenten zijn neergelegd. Ten slotte is de Wob niet van toepassing op gegevens die reeds openbaar zijn.

Uw verzoek is ingediend naar aanleiding van en in het kader van de internetconsultatie van het conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Wet openbaarheid van bestuur in verband met maatregelen ter voorkoming van misbruik (hierna: het conceptwetsvoorstel). Zie www.internetconsultatie.nl/wetvoorkomenmisbruikwob.

In dit conceptwetsvoorstel wordt de in paragraaf 4.1.3.2. van de Algemene wet bestuursrecht neergelegde dwangsomregeling wat betreft de Wob buiten toepassing verklaard.
Deze dwangsomregeling is in werking getreden per 1 oktober 2009 (Staatsblad 2009, 383).
Er is derhalve geen informatie in relatie tot uw verzoek die dateert van voor 1 oktober 2009.

Datum
29 oktober 2014
Kenmerk
2014-0000489812

U vraagt om in een overzicht of rapport neergelegde informatie die de urgentie van het op 22 juli 2014 in consultatie gegeven conceptwetsvoorstel beargumenteert.
Ik wijs u erop dat de informatie die ten grondslag ligt aan het conceptwetsvoorstel, is opgenomen in reeds openbare documenten. Er zijn geen desbetreffende rapporten of overzichten die niet reeds openbaar zijn.
In de bijlage is als service voor u een lijst opgenomen van deze openbare documenten met hun vindplaatsen.

U vraagt om informatie over het aantal binnengekomen Wob-verzoeken en de daarvoor gemaakte kosten. Tevens vraagt u naar het aantal dwangsommen, met het betaalde bedrag.
De door u gevraagde op mijn ministerie betrekking hebbende gegevens over aantallen Wob-verzoeken, aantallen dwangsommen en de hoogte daarvan, zijn te vinden in de jaarrapportage burgerbrieven die de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties sinds 2009 jaarlijks aan de Tweede Kamer aanbiedt. Deze jaarrapportages zijn openbaar en, evenals de aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer, te vinden op de website www.rijksoverheid.nl.

De vindplaatsen zijn:

- <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2010/09/14/brief-aan-de-tweede-kamer-over-bzk-rapportage-behandeling-burgerbrieven-2009.html>;
- <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2011/06/20/aanbiedingsbrief-rapportage-burgerbrieven-tweede-kamer.html>;
- <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2012/11/19/aanbiedingsbrief-bij-jaarrapportage-behandeling-burgerbrieven-2011.html>;
- <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2014/04/22/aanbiedingsbrief-bij-jaarrapportage-maatschappelijke-en-juridische-correspondentie-2013-bzk.html>.

Ook is veel van deze informatie te vinden op de website [rijksoverheid.nl](http://www.rijksoverheid.nl) naar aanleiding van eerdere, door anderen ingediende Wob-verzoeken.
In dit verband wijs ik u bijvoorbeeld op:
<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/wob-verzoeken/2013/03/27/wob-verzoek-over-dwangsommen.html>.

Er zijn geen andere in documenten neergelegde cijfers van mijn ministerie over aantallen Wob-verzoeken, aantallen dwangsommen en de hoogte daarvan. Er zijn ook geen documenten over trendontwikkelingen. Ik ga ervan uit dat de hierboven vermelde jaarrapportages voor u voldoende informatief zijn.

Datum
29 oktober 2014
Kenmerk
2014-0000489812

Waar het betreft de voor Wob-verzoeken gemaakte kosten berust bij mijn ministerie geen in documenten neergelegde informatie.

Om u niettemin op dit punt zo goed mogelijk van dienst te zijn, wijs ik u op het rapport "Kosten en baten voor de overheid van wijzigingen" (SEO, 2013), waarin ramingen zijn gemaakt van de (gemiddelde) kosten van een Wob-verzoek en de kosten van misbruik. Dit rapport is als bijlage gevoegd bij de brief van 19 december 2013 aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II 2013/14, 33 328, nr. 10).

Voorts vraagt u naar het aantal Wob-verzoeken en dwangsommen "met dubieus karakter" en hun bedragen, naar het aantal Wob-verzoeken waarin zonder dwangsom de gestelde perioden zijn overschreden en naar het aantal aangiftes, vervolgingen en uitspraken in het kader van fraude door middel van "dubieuze Wob-verzoeken".

Hieromtrent berusten bij mijn ministerie geen documenten, aangezien mijn ministerie deze gegevens niet registreert. Volledigheidshalve attendeer ik u erop dat de Wob geen verplichting kent om informatie te vervaardigen die niet al in bestaande documenten is neergelegd.

U vraagt verder hoe "dubieuze verzoeken" objectief herkend kunnen worden en wie dit bepaalt.

Er zijn bij mijn ministerie geen documenten over het objectief herkennen van de door u genoemde "dubieuze verzoeken".

Te uwer informatie merk ik in dit verband op dat het conceptwetsvoorstel een halt wil toeroepen aan Wob-verzoeken die niet zijn gericht op het verkrijgen van informatie maar op het innen van dwangsommen. Het zal vaak moeilijk aantoonbaar zijn dat een verzoek een ander doel heeft dan het verkrijgen van informatie. De verzoeker hoeft immers geen belang te stellen, en verzoekers die een ander motief hebben dan het verkrijgen van informatie, zullen dat motief juist niet (snel) kenbaar maken. Niettemin is in onder meer brieven, discussiestukken, rapporten en parlementaire stukken de praktijk van misbruik tot uitdrukking gekomen. In dat verband wijs ik in het bijzonder op de pagina's 69 tot en met 73 van het in de bijlage genoemde rapport 'Evaluatie van een drietal versnellingsinstrumenten uit de Awb', en de daarin vermelde reeds openbare informatie. Of in een concreet geval sprake is van een wat u noemt "dubieus verzoek", zal uiteindelijk ter beoordeling van de rechter zijn.

Ten slotte vraagt u naar "de ethische afweging met betrekken tot relevantie en een onafhankelijk advies met betrekking tot (en alle reacties binnen) deze consultatie en haar verloop tot wetsvoorstel".

Dienaangaande wijs ik erop dat de reacties die in de consultatie zijn ontvangen, na sluiting van de consultatie worden verwerkt in het conceptwetsvoorstel. Dat voorstel wordt vervolgens, vergezeld van de reacties in de consultatie, voor advies voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State. Het advies van de Afdeling advisering Raad van State wordt openbaar gelijktijdig met de indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer. Zoals in de brief van 24 juni 2014 (Kamerstukken II 2013/14, 29 279, nr. 201) aan de Tweede Kamer is gemeld, streeft de regering ernaar het wetsvoorstel nog dit najaar bij de Tweede Kamer in te dienen.

Datum
29 oktober 2014
Kenmerk
2014-0000489812

Dit Wob-besluit en de bijlage worden enkele werkdagen na toezending gepubliceerd op de website www.rijksoverheid.nl.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

Richard van Zwol
Secretaris-generaal

Bijlage:

Lijst van openbare documenten die ten grondslag liggen aan het conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Wet openbaarheid van bestuur in verband met aanvullingen ter voorkoming van misbruik

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit daartegen per brief bezwaar maken bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, directoraat-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties, directie Burgerschap en Informatiebeleid, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien zijn van een datum alsmede van de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.

Bijlage bij BZK Wob-besluit van oktober 2014 betreffende de voorgenomen wijziging van de Wet openbaarheid van bestuur in verband met maatregelen ter voorkoming van misbruik.

Lijst van openbare documenten:

- Evaluatie van een drietal versnellingsinstrumenten uit de Awb, Universiteit Utrecht/Twijnstra Gudde, 2013
Bijlage bij Kamerstukken II 2013/14 33 750 VI, nr. 100). Zie in het bijzonder paragraaf 2.4.5., p 69-73 en de daarin vermelde (openbare) informatie.
- Van diverse organen ontvangen signalen van oneigenlijk gebruik van de Wob, waaronder de brief van 9 april 2009 van het College van procureurs-generaal van het Openbaar Ministerie, kenmerk PaG/BJZ/43263
Zie <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/wob-verzoeken/2014/01/16/besluit-wob-verzoek-correspondentie-signalen-oneigenlijk-gebruik-van-de-wob.html>.
- Communicatie tussen het ministerie van BZK en de decentrale overheden, de VNG en het IPO over oneigenlijk gebruik van de Wob
Zie <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/wob-verzoeken/2013/10/17/besluit-wob-verzoek-inzake-oneigenlijk-gebruik-van-wob-verzoeken.html>.
- Monitor Wet dwangsom, BMC-onderzoek, 2012, en Reactie van de Bestuurlijke Monitorcommissie Wet Dwangsom en Beroep
Bijlagen bij Kamerstukken II 2012/13, 29934, nr. 29.
- Omvangrijke en oneigenlijke Wob-verzoeken, Research voor Beleid, Zoetermeer, 27 oktober 2010
Bijlage bij Kamerstukken II 2010/11, 32 802, nr. 1.
- Kosten en baten voor de overheid van wijzigingen van de Wet openbaarheid van bestuur, SEO Economisch onderzoek, Amsterdam, december 2013
Bijlage bij Kamerstukken II 2013/14, 33 328, nr. 10.
- Vexatious requests: anti-misbruikregelingen van openbaarheidswetgeving, Universiteit Utrecht, Utrecht, 18 januari 2010
Bijlage bij Kamerstukken II 2010/11, 31 751, nr. 9.
- De motie van de leden Fokke (PvdA) en Taverne (VVD) waarin de regering wordt verzocht om concrete maatregelen tegen misbruik van de Wet dwangsom
Kamerstukken II 2013/14, 33 750 VII, nr. 22.
- Kabinetsreactie op de motie van de leden Fokke (PvdA) en Taverne (VVD) waarin de regering wordt verzocht om concrete maatregelen tegen misbruik van de Wet dwangsom
Kamerstukken II 2013/14, 29 279, nr. 201.
- Antwoorden op vragen van het lid Fokke (PvdA) over het aanhoudende misbruik van de Wet openbaarheid van bestuur
Aanhangsel Handelingen II 2013/14, nr. 2469.
- Memorie van toelichting bij het voorstel tot wijziging van de Wet openbaarheid van bestuur in verband met aanvullingen ter voorkoming van misbruik
Zie <http://www.internetconsultatie.nl/wetvoorkomenmisbruikwob>.
- Maatregelen tegen op innen van dwangsommen gericht misbruik, zoals opgenomen in het voorstel van wet van de leden Voortman en Schouw houdende regels over de toegankelijkheid van informatie van publiek belang (Wet open overheid)
Dossier 33 328; zie in het bijzonder Kamerstukken II 2013/14, 33 328, nrs. 8 en 9 en Kamerstukken II 2014/15, 33 328, nr. 14.